

GRUNDTVIG-SELSKABET af 8. September 1947

Årsberetning for året 1998

Grundtvig-Selskabets årsmøde 1997 blev afholdt fredag 21. november kl. 14.00 i Vartov, Farvergade 27, København. Til styrelsen blev Harry Aronson, Tord Ehnevid, Jørgen Elbæk, Helge Grell, William Michelsen, Christian Thodberg og Anders Pontoppidan Thyssen genvalgt, ligesom Christian Thodberg blev genvalgt til forretningsudvalget. Peter Houmøller og Bjarne Hansen blev genvalgt som selskabets revisorer. I forbindelse med årsmødet holdt Randi Habersaat Rode et foredrag med titlen: Grundtvigs sangværk læst kontekstuel.

Forretningsudvalget har i forbindelse med årsmødet 1997 konstitueret sig med Peter Balslev-Clausen som formand, Flemming Lundgreen-Nielsen som næstformand, Erik Jakob Petersen som kasserer, Kim Arne Pedersen som sekretær og Jens Holger Schjørring som ansvarshavende redaktør af Grundtvig-Studier. Christian Thodberg varetager forbindelsen til den norske afdeling af Grundtvig-Selskabet, og William Michelsen har sæde i Grundtvig-Studiers redaktion.

K.E. Bugge er p.g.a. alder udtrådt af N.F.S. Grundtvigs Fonds bestyrelse, hvis formand han har været siden fondets oprettelse i forbindelse med markeringen 1983 af 200-året for Grundtvigs fødsel. Det er i høj grad K.E. Bugges fortjeneste, at fondet blev oprettet, og han har siden oprettelsen repræsenteret Grundtvig-Selskabet i dets bestyrelse. Der er ved hans udtræden af bestyrelsen grund til at udtrykke Grundtvig-Selskabets varme tak for hans mangeårige, meget energiske og dygtige indsats. Efter K.E. Bugges udtræden af fondsbestyrelsen har Grundtvig-Selskabet suppleret Erik Jakob Petersen ind i hans sted.

På baggrund af mødeaktiviteten sidste år i forbindelse med selskabets 50-års jubilæum har det forløbne år været mere stilfærdigt, mere præget af medlemmernes, også styrelses- og forretningsudvalgsmedlemmernes aktivitet hver for sig, idet Grundtvig-Selskabet dog i vid udstrækning har været tænkt med i de forsknings-, udgivelses- og mødemæssige initiativer, der har fundet sted siden årsmødet 1997.

Grundtvig-Selskabet har i det forløbne år været involveret i to videnskabelige konferencer, dels i forskerseminaret »Att läsa Grundtvig«, der fandt sted på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv ved Göteborg,

dels i markeringen af 10-året for Center for Grundtvig-Studier ved Aarhus Universitet.

Seminaret i Kungälv, der fandt sted i dagene 24.-26. juni 1998 havde indlæg af Stewe Claeson (Ung lärare möter folkhögskolan och Grundtvig), Kim Arne Pedersen (Skabt i Guds billede - Grundtvigs menneskesyn og dets universelle aspekter), David Karlsson (præsentation af tidsskriftet Ord och Bild), Bosse Bergstedt (Den livsupplysande texten), Hans Hauge (Ord og skrift) og Ove Korsgaard (Grundtvigs kosmologi). Det er planen at afholde et lignende seminar i Danmark om et år eller to.

Center for Grundtvig-Studiers 10-års jubilæum blev markeret med en forelæsningsrække og en efterfølgende festmiddag på Aarhus Universitet 24. september 1998. Dagens forelæsere var Jens Holger Schjørring (10 år med Center for Grundtvig-Studier), Christian Thodberg (Grundtvig og den danske gudstjeneste), A.M. Allchin (Heritage and Prophecy - Challenges for the Interpretation of Grundtvig), Henrik Wigh-Poulsen (Jakob Knudsen og grundtvigianerne), S.A.J. Bradley (Grundtvig and Anglo-Saxon Poetry), Merethe Bøye (Grundtvig og den angelsaksiske poesi), Elisabeth Albinus Glenthøj og Jette Holm (Grundtvigs prædikener i 1840-erne), Leif Kallesen (Dobbeltsyn eller klarsyn? Om en mulig selvmodsigelse i den senere Grundtvigs nadveropfattelse) og Kim Arne Pedesen (Grundtvigs »Danne-Virke«-tænkning i perspektiv af metafysik og modernitet). Jubilæumsdagen, der havde samlet mange deltagere fra ind- og udland, var en værdig og festlig markering af 10-året for det vendepunkt for Grundtvig-forskningen, som oprettelsen af Center for Grundtvig-Studier ved Aarhus Universitet betød. Centrets virksomhed har betydet en saltvandsindsprøjtning for Grundtvig-forskningen, der ikke kan vurderes højt nok. Der er grund til fra Grundtvig-Selskabet at ønske centret til lykke med jubilæet og al mulig fremgang i de kommende år. Centrets fædre, Christian Thodberg, Anders Pontoppidan Thyssen og Jens Holger Schjørring så rigtigt, da de tog initiativ til dets oprettelse. Vi må i dag ønske for centret, at deres indsats må blive fulgt op, sådan at de studerende og yngre forskere, der i dag er knyttet til centret, kan blive fastholdt i et inspirerende og frugtbart miljø på højt videnskabeligt plan. Centrets daglige ledelse varetages af Kim Arne Pedersen; også ham ønsker Grundtvig-Selskabet lykke til med det ansvarsfulde hverv.

Grundtvig-Selskabet deltog i guldalderfestivalen 'Golden Days in Copenhagen' 1998 med en velbesøgt sang- og oplæsningsaften på Folke-

teatret i København på Grundtvigs fødselsdag 8. september 1998 under overskriften 'Kærlighed selv - Grundtvigs livtag med himmel og jord'. Programmet var sammensat af selskabets formand, medvirkende var Sejer Andersen (oplæsning), Helene Gjerris (sang) og Fritz Feichtinger (guitar). For det praktiske arrangement stod selskabets konferenceseekretær, Marianne Ellensdatter Hansen.

Den norske afdeling af Grundtvig-Selskabet fortsætter sin spændende udvikling. Formanden, Kirsti Aasen har sendt følgende beretning for det forløbne år: »I dagene 24.-26. juni d.å. var Grundtvigselkapets norske afdeling inviteret til Nordiska Folkhögskolan i Kungälv til et seminar med tema: »Att läsa Grundtvig«. - Seminaret ble arrangert i forbindelse med tidsskriftet »Ord & Bild« utgivelse av et Grundtvignummer. Vi opplever fortsatt pågang fra norske folkehøgskoler, som ønsker å få kunnskap om sine røtter. Etter henvendelse fra Voss folkehøgskole arrangeres et seminar der sommeren 1999. Tema er i skrivende stund ikke fastlagt. I År 2001 er det 150 år siden Grundtvig besøkte Norge. - I den anledning planlegges et seminar om »Dikteren Grundtvig« i dagene 15., 16. og 17. juni. Det er også rettet henvendelse til det teologiske fakultet med ønske om at Grundtvig blir tema for fakultetets etterutdanningsuke, som vanligvis legges til siste halvdel av august. Det spirer og gror i den norske avdelingen. Ett av våre medlemmer, Synnøve Heggem, er nå i gang med en doktorgradsavhandling om »Kvinnesyntet i Grundtvigs salmer«. Og undertegnede får stadig henvendelser fra yngre kolleger som har fått øynene opp for Grundtvigs aktualitet.«

Med hensyn til Grundtvig-litteraturen har 1997-1998 været et rigt år. Rækken af Skrifter udgivet af Grundtvig-Selskabet er forøget med 4 numre fra nr. 28-31. Det drejer sig om S.A.J. Bradley's *N.F.S. Grundtvig's Transcriptions of the Exeter Book*, Bent Christensens disputats *Omkring Grundtvigs Vidskab*, der er en undersøgelse af Grundtvigs forhold til den erkendelsesmæssige side af det kristeligt nødvendige livsengagement, Gerald M. Haslam's *N.F.S Grundtvig's fædreneerav 1783 - 1815*), hvor N.F.S. Grundtvigs fader Johan Grundtvigs teologi og dens indflydelse på sønnen gennemgås, og Helge Grells *Vision og virkeliggørelse*, der er en redegørelse for Grundtvig tanker om folkelig oplysning og en folkelig højskole og for forsøget på at virkeliggøre dem. Dertil kommer samleværket »En orm - en gud. Om mennesket i verden«, redigeret af Ove Korsgaard, hvor redaktøren selv sammen med Niels Buur Hansen, Hans Hauge, Bosse Bergstedt, Uffe Jonas og Knud Bjarne

Gjesing skriver om Grundtvigs Danne-Virke-artikel fra 1817, 'Om Mennesket i Verden'. Endelig er *Grundtvig-Studier 1998* i lighed med de foregående årgange en fyldig præsentation af personer og emner fra Grundtvig-forskningen. Årbogen, der i år er på 321 sider, indeholder bidrag af Anders Christian Jacobsen, Leif Grane, Theodor Jørgensen, Christian Thodberg, K.E. Bugge, Jens Rasmussen, Merete Bøye, Henning Eichberg, Peter Lodberg, A.M. Allchin, Thorvald Hansen, Asoke Bhattacharya, Tandra Mitre og Tord Ehnevid.

I det forløbne år har Normesalen, forskningscenter for folkelig Livsoplysning i Ollerup og Grundtvig-Biblioteket i Vartov i København fortsat og udbygget deres virksomhed. Samtidig har Kirkeligt Samfund i tilknytning til Grundtvig-Biblioteket i Vartov i forbindelse med sit 100-års jubilæum i år oprettet en ny institution, 'Grundtvig-Akademiet i Vartov'. I Grundtvig-Akademiets formålsbestemmelse hedder det, at 'det er Grundtvig-Akademiets opgave at iværksætte et forsknings- og formidlingsværksted, hvor der på grundlag af en genlæsning af Grundtvigs skrifter kan ske en nyformulering af Grundtvigs hele tankeverden, en nyformulering der udformes med den grundtvigske tradition som baggrund, men med nutiden som horisont og udgangspunkt. Det er desuden akademiets opgave at forestå både folkelig og videregående undervisning for at afprøve, hvilken betydning Grundtvigs overvejelser vedrørende væsentlige forhold i tilværelsen kan have i nutidig sammenhæng. Grundtvig-Akademiets arbejde skal udføres gennem samtale og i tæt samarbejde med beslægtede institutioner med henblik på at fremme et forsker- og formidlernetværk. Der tilstræbes en virksomhed, der dækker den »hele« Grundtvig, både hans kirkelige, folkelige og pædagogiske tænkning. Grundtvig-Selskabet ønsker denne nye institution, der vil få Kim Arne Pedersen som daglig leder, al mulig lykke med på vejen.

Igen i år skal der ved Grundtvig-Selskabets årsmøde lyde en tak til alle, der har støttet selskabets virksomhed, herunder udgivelsen af *Grundtvig-Studier: Statens Humanistiske Forskningsråd, Aarhus Universitets Forskningsfond, Carlsen-Langes Legatstiftelse og Kirkeligt Samfund*, der støtter med husly og sekretariatsbistand i Vartov, personificeret af Hans og Kirsten Grishauge.

Først og fremmest retter forretningsudvalget og styrelsen en tak til Grundtvig-Selskabets medlemmer for tillid og støtte i arbejdet.

Peter Balslev-Clausen